

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ
ПСИХОКОРЕКЦІЇ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	7
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська

Викладач	к.психол.н., доц. Михальчук Юлія Олександрівна
Контактна інформація	yulimik@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Практикум з групової психокорекції» буде корисна майбутнім психологам, які прагнуть оволодіти методикою проведення, прийомами й техніками групової психологічної роботи. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь ефективної психологічної допомоги особистості в груповому контексті. При викладанні дисципліни активно застосовуються творчі завдання, ситуаційні завдання, кейси, тренінгові вправи, ділові ігри, презентації, консультативні техніки тощо.
Мета та цілі	Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту опанувати техніки та прийоми кваліфікованого проведення групової психологічної роботи. Ознайомлення з широким спектром психологічного впливу в груповому контексті дасть можливість студентам свідомо й функціонально впроваджувати у вітчизняну психологічну практику ефективні методи допомоги клієнтам. Знання, здобуті при вивченні курсу є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.
Результати навчання	Знати та розуміти категоріальний апарат, основні принципи, методи, техніки проведення групової психологічної роботи; основи побудови психокорекційних програм; основні психотерапевтичні напрями; термінологію, яка вживається для опису напрямів психотерапії та психокорекції. Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають Розвиток професійного мислення майбутнього психолога; використання отриманих знань для подальшого саморозвитку. Розвиток «гнучких навичок» - soft skills: навичок комунікації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння згаджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості зворотного зв'язку / допомоги від колег, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)

заявленим цілям програми	
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Основи психокорекції», «Основи психологічного консультування».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Особливості вибору методів корекції особистісної сфери людини	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, презентація на тему «Основні завдання групової психокорекції»
Тема 2. Використання методів когнітивної терапії корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психотехніки: «Хто Я?», «Вечірній огляд», «Виявлення субособистостей», «Огляд субособистостей», «Розототожнення», «Щоденник думок», «Позитивна переоцінка», «Три варіанти події», «Зміна негативних думок на позитивні», «Усвідомлення бажань» «Аналіз бажань», «Формула самозміни», «Дерево мети», «Кроки, до успіху»
Тема 3. Використання методів гештальттерапії з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психотехніки «Перебування в теперішньому», «Протилежні двері», «Керовані фантазії», «Прийняття відповідальності на себе»
Тема 4. Використання методів психодрами з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психотехніки «Чарівний базар», «Дитяча творчість»
Тема 5. Використання сугестивних методів з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психотехніки «Небо», «Стріла», техніки АТ

метою		
Тема 6. Використання методів тілесної терапії з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, приклади дихальних вправ: хадихання, заспокійливе дихання, тонізує дихання; психотехніки «Ведмежата в барлозі», «Сходження», «Щит і меч», «Фізична розрядка», «Образ психологічного стану», «Атлет», «Зміна станів», «Перемога!», «Скеля», «Дерево», «Лев», «Дві пози»
Тема 7. Використання методів ігрової терапії з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, приклади ігрових психотехнік для роботи з дітьми та підлітками
Тема 8. Ігрова кімната психолога	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Творчі завдання, моделювання консультативних бесід з клієнтами, робота з кататимними предметами
Тема 9. Використання методів зображувальної терапії з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Творчі завдання, моделювання консультативних бесід з клієнтами, робота з малюнками. Психотехніки «Звільнення через малювання», «Моя родина», «Я в дитячому садку» або «Я в школі», «Я на вулиці, на подвір'ї», «Мої страхи (чого я боюся)», «Що було зі мною найгірше», «Найкращий день у моєму житті», «Мій внутрішній світ», «Я-реальне, Я-ідеальне, Я — очима інших», «Мій звичайний настрій (емоційний стан)», «Моя мрія», «Моє минуле», «Моє майбутнє», «Мій життєвий шлях», «Конфлікт», «Людина, яку я

		не люблю», «Людина, яку я боюся», «Людина, яку я люблю», «Моя сім'я тепер», «Ідеальна родина», «Вільне малювання», «Спонтанне вираження почуттів», «Портрети та автопортрет», спільне малювання, «Створення групових фресок», «Малювання в сегментах», парне малювання: «Поводир», «Доповнювальне малювання», «Створення глиняного світу».
Тема 10. Використання музики з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Творчі завдання, робота з музичними творами
Тема 11. Використання танцю, ритміки, психогімнастики з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Творчі завдання, робота з тілом, рухова активність
Тема 12. Використання методів поведінкової терапії з корекційною метою	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, психотехніки: «Дощечки-спогади»
Тема 13. Методи групової психокорекції	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками	Експрес опитування, складання термінологічного словника, творчі завдання, метод «акваріуму»

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Бачков И.Б. Основы технологии группового тренинга. Психотехники : Учебное пособие. - М. : Изд-во «Ось-89», 2000. – 224 с.
2. Берн Э. Принципы групповой терапии / Э. Берн. – М. : ЭКСМО, 2000. – 132 с
3. Вачков И.В. Психологический тренинг: методология и методика проведения / И.В. Вачков. – М. : Эксмо, 2010. – 560 с.
4. Вачков И.В. Психологический тренинг: методология и методика проведения / И.В. Вачков. – М. : Эксмо, 2010. – 560 с.
5. Евтихов О.В. Практика психологического тренинга / О.В. Евтихов. – СПб. : Речь, 2007. – 256 с.
6. Зинкевич-Евстигнеева Т.Д. Практикум по сказкотерапии. – СПб. : ООО «Речь», 2000. – 310 с.
7. Истратова О.Н. Справочник по групповой психокоррекции / О.Н. Истратова, Т.В. Эксакусто. –

- Ростов н/Д: Феникс, 2011. – 443 с.
8. Коновалюк-Никитин Е., Никитин С. Сказка как инструмент воспитательной работы. Воспитательное влияние чтения сказок детям дошкольного возраста / Е. Коновалюк-Никитин, С. Никитин // Гульні і забавы ў культуры правядзення вольнага часу дзяцей і моладзі: тэорыя і практыка / рэд. Ул.П.Люкевіч, К.І.Белы, П.Мазур, І.І.Лосева, С.Нікіцін. – Брэст: Альтэрнатыва, 2014. – С. 51-58.
 9. Кузикова С.В. Коррекция Я-концепции как условие преодоления конфликтности у подростков. – Сумы : РИО СГПУ, 1999. – 28 с.
 10. Кузикова С.Б. Проблема конфликтности подростков в современной психологической науке. – Сумы : РИО СГПУ, 1999. – 32 с.
 11. Кузикова С.Б. Психологическая программа коррекции и развития личности в подростковом возрасте: Учебно-методическое пособие. - Сумы: РИО СГПУ, 1998. – 80 с.
 12. Осипова А.А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов. -М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 512 с.
 13. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н.Чепелева та ін. - К.: Либідь, 1999, – 536 с.
 14. Пахальян В.Э. Групповой психологический тренинг : учеб. пособ. / В.Э. Пахальян. – СПб. : Питер, 2006. – 224 с.
 15. Пилипенко А.В., Соловьева И.А. Зависимые, созависимые и другие трудные 402 клиенты: Психологический тренинг / А.В. Пилипенко, И.А. Соловьева. – М. : Психотерапия, 2011. – 192 с.
 16. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничополіграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с.
 17. Психологічна корекція особистості дітей, які зазнали насильства в сім'ї: навч. посіб. / Максименко С.Д. та ін.; за ред. Максимової Н.Ю.; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. - К. : Міленіум, 2011. – 250 с.
 18. Психологічне консультування: теорія та практика: навч.-метод. посіб. / В.Г. Панок [та ін.] ; за заг. ред. І.М. Зварича, В.Г. Панка, В.М. Радчук; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: Рута, 2011. – 272 с.
 19. Пузиков В.Г. Технология ведения тренинга / В.Г. Пузиков. – СПб.: Речь, 2007. – 224 с.
 20. Сидоренко Е.В. Технологии создания тренинга. От замысла к результату / Е.В. Сидоренко. – СПб. : Речь, 2007. – 336 с.
 21. Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин. – Минск: Харвест, 2003. – 976 с.
 22. Фопель К. Психологические группы. Рабочие материалы для ведущего / К. Фопель. – М. : Генезис, 2001. – 256 с.
 23. Фопель К. Создание команды. Психологические игры и упражнения / К. Фопель. – М. : Генезис, 2003. – 400 с. 96. Фрейд З. Психология бессознательного / З. Фрейд. – М. : Просвещение, 1990. – 448 с.
 24. Черній А., Колодич О. Інклюзивна освіта. Практикум : навчальний посібник / А. Черній, О. Колодич. – Рівне : РОІППО, 2020. – 180 с.
 25. Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції. – К. : Либідь, 1996. – 264 с.

Допоміжна

1. Пезешкян Н. Торговец и попугай. Восточные истории и психотерапия: Пер. с нем. / Под общ. ред. А.В. Брушлинского и А.З.Шапиро, gh М.: Прогресс, 1992. – 240 с.
2. Пергаменщик Л.А. Список Робинзона: Психологический практикум. - Мн. : Ильин В.П., 1996. – 128 с.
3. Роджерс К. Клиентоцентрированная терапия: Пер. с англ. if М. : Рефл-бук, К. : Ваклер, 1997. 320 с.
4. Франкл В. Человек в поисках смысла. - М. : Прогресс, 1990. – 368 с.
5. Фрейд З. Психология бессознательного – М. : Просвещение, 1989.
6. Фрейд З. Я и Оно. - М.: МПО МЕТТЭМ, 1990. - 56 с.
7. Фрейд А. Введение в технику детского психоанализа. – М., 1991. - 92 с.

8. Фромм Э. Здоровое общество. // Психоанализ и культура. Изб. труды Карен Хорни и Эрика Фромма. – М. : Юрист, 1995. – С. 275-596.
9. Фурманов И.А. Детская агрессивность: психодиагностика и коррекция. – Мн. : Ильин В.П., 1996. - 192 с.
10. Эриксон Э. Детство и общество: Пер. с англ. - Изд. 2-е, перераб. и доп. – СПб. : Ленато, АСТ, Фонд «Университетская книга», 1996. Т. – 592 с.
11. Юнг К.Г. Собрание сочинений. Конфликты детской души: Пер. с нем. – М. : Канон, 1997. - 336 с.
12. Юнг К.Г. Собрание сочинений. Психология бессознательного: Пер. с нем. – М. : Канон, 1994. – 320 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Відпрацьовувати лабораторні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
Політика щодо перезарахування результатів навчання в неформальній освіті	В разі проходження здобувачем курсів неформальної освіти «Тренер соціально-психологічних тренінгів» йому буде зараховано теми 1, 7, 13: «Особливості вибору методів корекції особистісної сфери людини», «Використання методів ігрової терапії з корекційною метою», «Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання психотехнік, робота з психотехніками» (15 балів: 5 балів за модуль 1, 5 балів за модуль 4, 5 балів за модуль 6). В разі діяльності здобувача в якості волонтера Психологічної служби, розробці та проведенні здобувачем тренінгів різної тематики йому буде зараховано наступні теми: 1. Особливості вибору методів корекції особистісної сфери людини; 10. Використання музики з корекційною метою; 11. Використання танцю, ритміки, психогімнастики з корекційною метою; 13. Методи групової психокорекції (18 балів)

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1	10
Змістовий модуль 2	10
Змістовий модуль 3	10
Змістовий модуль 4	10
Змістовий модуль 5	10
Змістовий модуль 6	10
Підсумковий контроль – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни